

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

גידול דבורים ומוצרי מכוורת - 71524

תאריך עדכון אחרון 08-09-2025

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 5

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: אגרואקולוגיה ובריאות הצמח

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: רחובות

מורה אחראי על הקורס (רכז): יוסי סלבצקי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Slabezki@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: בתאום

מורי הקורס:

יוסף סלבצקי,
נטע לוין,
מרעי קאדי

תאור כללי של הקורס:

הקורס מתמקד בגידול דבורים במהלך השנה, כולל הפעולות השונות שנוקט הדבוראי, תוך שימת דגש על נזקים ותחלואה במכוורת. בנוסף, נעסוק בהאבקת גידולים חקלאיים ע"י דבורי דבש, בטיפוח דבורים ובאיכות הדבש ומוצרי מכוורת. הקורס ילווה בבדיקה בדבוריות ובטיפול רצוף בהן כל הסמסטר, בעבודה במעבדה ובסיורים במכוורת בארץ.

מטרות הקורס:

הכרה מעמיקה ומעשית של גידול דבורים בארץ ובעולם, נוכח התגברות בעיות תחלואה רבות ותופעת "היעלמות הדבורים", כדי ליצור תשתית של בעלי מקצוע אקדמאים המסוגלים לחקור בנושאים המורכבים הללו ולהתמודד עמם.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- ☐ לגדל דבורים באופן בסיסי, במיוחד לצורכי מחקר.
- ☐ לאבחן מחלות ומזיקי מכוורת, בכוורת ובמעבדה, ולטפל בהן.
- ☐ להעריך ולהשוות בין דבוריות בהאבקה ולצורכי טיפוח.
- ☐

דרישות נוכחות (%) :

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות, מעבדה, בחינה מעשית של דבוריות במהלך הסמסטר וסיורים במכוורות בארץ.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- מ"ציד" דבש לגידול דבורים מודרני.
- גידול דבורים בארץ ובעולם.
- דבורת הדבש כחרק חברתי.
- מחזור החיים השנתי של הדבורית וההתנחלות.
- ציוד הכוורת ופעולות מגדל הדבורים בדבורית במהלך השנה.
- מזון ומרעה הדבורים.
- מזיקים במכוורת.
- גידול מלכות.
- עקרונות בטיפוח דבורים ומינים וגזעים של דבורת הדבש.
- האבקת גידולים חקלאיים ע"י דבורים.

רדייה וטיפול בדבש.
סיור באזור הדרום: ניהול משק מסחרי גדול ומשק רבייה וטיפול.
מחלות דבורים.
סיור באזור הצפון בדגש על האבקת גידולים חקלאיים, שינוע כוורות, מחשוב, ומכון רדייה מודרני.
דבש כמוצר מכוורת.
מוצרי המכוורת.

חומר חובה לקריאה: אין

חומר לקריאה נוספת: ספרים:

- אלישע נוטיין 2005, הלכה ומעשה בגידול בעלי חיים במשק החקלאי, כרך ג', פרק גידול דבורים, הוצאת "מערכת" קיבוץ דליה.
- Bailey L. and B. V. Ball 1991, Honey Bee Pathology, Academic Press.
- Crane E. 1990, Bees and Beekeeping, Heinemann Newness.
- Graham J. M. 1992, The Hive and the Honey Bee, Dadant & Sons.
- Morse R. A. and T. Hoper 1985, The Illustrated Encyclopedia of Beekeeping, Dutton, Inc.
- Morse R. A. and K. Flottum 1997, Honey Bee Pests, Predators, and Diseases, Published by the A. I. Root company Medina, Ohio, U.S.A.
- Rinderer T. E. 1986, Bee Genetics and Breeding, Academic Press, London.
- Webster T. C. and Delaplane K. S. 2001, Mites of the Honey Bee, Dadant & Sons. Hamilton, Illinois.
- כתבי עת:
- ילקוט המכוורת.
 - Journal of Apicultural Research and Bee World
 - Apidologie.
 - Bee Culture.

מרכיבי הציון הסופי: מבחן בכתב 60 %

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 20 %
מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה 20 %

מידע נוסף / הערות: הקורס מוגבל ל- 30 סטודנטים